

מסורת הש"ס

(א) לקמן קט' (ב) ובליל
שח' (ג) ופ' (ד) ז"ל
שכר' (ה) ז"ל לטור
(ו) ז"ל לטור

תורה אור השלם

1 והארץ לא חסרה
לצמחת כי לי הארץ כי
גרים ותושבים אתם
עמרי: ויקרא כה כג

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

עמ'.

עין משפט
נר מצוה

בד א ב מ"י פ"ה מהל'
שכירות ה"א ופי'
בהשנות ונמ"ח פתג עשין
פט טו"ש פ"ח מ"י פי'
ספ"ק א:
ב"ה ג מ"י שם הלכה ג
ועין
וכמנ"ד משנה טו"ש פ"ח
ספ"ק ב:
ב"ד ד מ"י שם טו"ש פ"ח
ספ"ק ג:
ב"ה ה ו מ"י שם טו"ש פ"ח
ושי"ע שם ספ"ק ג:
ב"ה ז מ"י פ"ה מהל'
שכירות ויובל הלכה
ג פתג לארץ ערה:
ב"ה ח מ"י פ"ה מהל'
שכירות הלכה ג
פתג עשין פט טו"ש פ"ח
פי' ש"א ספ"ק ד:
ג ב מ"י שם טו"ש פ"ח
כ:

אילו עד הבא בעית צ"ת לאו אנרא בעית צ"ת. תימה
השתתף מיהא דלאו עד הכא נצי למית' למה יתן לו שכר
וי"ל דהא דקאמר לעולם דלא שכיח לאגורי היינו לפי אונן דמיס
ז"השכר מזה אכל נטפי פורתא ימלא ז"השכר והרי נהנה כמה שאל

עד כאן לכך נותן לו חצי שכר ואין
לר"ך לפחות המשכיר משכרו מה שזה
נותן עמה יותר מעט מכאן ואילך
כיון דהוא חנוס א"י כגון שיוכל למכור
סחורו במקום שמת החמור ויריות
בה ויש סתירה רבה שאין מציאין
סחורתן אלא עד כאן לכך יתן חצי
שכר: ואם יש ברביה לשכור
ישכור רב צ"ע. ה"מ לשנוי
דל"ן דמיה לשכור אלא רוב פעמים
יש דמיה לשכור והאמת משני ליה
והא דאמר בסוף פרק השאלה (לקמן
דף קג.) אי דאמר בית זה ונפל אדא
לה ולא אמר אס יש דמיה לרב
ליקח יקח ושמאלא אפילו לשכור
ישכור דהתם אין הבית עומד לימכר
אלא להוסיף עליו ולחזור ולננותו
בנחמיה וכו' דל"ל בית זה ונפל
אין למכרו וגם לא קבל עליו להוסיף
י"א דבגין בית זה אלא בית זה כמו
שהוא שכר לו לדור בו לא זמן שיוכל
וכי נפל אדא אכל חמור שמת אין
עומד אלא למכרו דמיה ולכן יש
דמיה ליקח יקח לשכור ישכור:
והא הבא רבי ב"י יובל. ולביתא
גופא א"ש אע"ג דהשתא נמי
דליקח הקרקע קרי כליא קרנא
מ"מ נפקא מינה ללוה דלא לילול
לציני דומיין דשלימי ימי משכנתא
מקמי דלמיתיה יובל או אימתי ליה
זווי ופריק ואכלי מרתי או חלת שנין
קמי יובל אכל לרב דאמר לא מכליא
ליה קרנא קשה ליה דמ"מ כליא
קרנא כיון שגנצין לא משאר הקרקע
ביד הלוה: ב"ב"ב שדרה א"ס
שנה. קס"ד כיון דלומן ארוך כ"כ
מכר לו לא חשיב כליא קרנא:

א"ל"מא בין חתם ובפניה זו
אם נתן אמאי לא יבול

צ"בא צ"ה הב צ"י ספינתא ואנא מ"י"תנא
חברא. לא מביעיל אס לא נתן שלא
יתן דקמתי אלא אפילו אס נתן כבר
יחזור ויטול כיון שזה יכול להביא
יוון והמשכיר אינו יכול להביא ספינה
זו שהתנה ולא דמי להא דאמר לעיל
אילו עד הכא נצי למית' כו' דהתם
מהני ליה שיכול בקל ז"השכר מכאן
עד מקום שירצה או למכור שם
סחורה בדפרישית לעיל אכל הכא לא
שי"ך למימר הכי שהיין נטבע ומה
ימכור אכל אין לפרש דהיי פריך
אמאי לא יטול שכר חצי הדרך שלא
הלך עדיין אכל שכר חצי הדרך שכר
הלך ניחא ליה שלא יטול דא"כ הא
דקמתי אס לא נתן לא יתן דמשמע
שלא יתן כלל אפילו שכר חצי
הדרך ה"ל לאקשוי אמאי לא יתן כלל:

אלא בספינה חתם ויין זה אם לא נתן אמאי לא יתן צ"בא צ"ה הב צ"י חסרא ואנא מ"י"תנא ספינה. לא מביעיל אס כבר נתן שלא
יטול אלא אפילו לא נתן יש לו לתת כל השכירות שהרי קנה המשכיר כל השכירות במשיכת השוכר את הספינה כיון שמומין
המשכיר לקיים תנאו או אפילו בלא משיכה כיון שמשכיר יכול לקיים תנאו ושוכר אינו יכול לקיים א"כ מולי גרס והוי כחור בו ויתן
לו מחצי הדרך שלא הלך כפועל בטל וקשה דאמאי יתן לו כלל מחצי הדרך שלא הלך אפילו כפועל בטל כיון שאיננו אונס הא
אמרין לעיל (דף ע.) ה"כ דהשוכר אונס דאחא מיטרא דא"כ להשקותה דהוי פסידא דפועלים ומשמע לעיל דכל אונס שאיננו לבע"ב
שלא היה לו לידע יותר מן הפועלים הוי פסידא דפועלים והכא נמי על כרחך פריך שיתן אפילו שכר חצי הדרך שלא הלך מדמיחא
ליה הא דקמתי אס נתן לא יטול דמשמע אס נתן כל שכר לא יטול כלל ומיך ריבין דלעיל שהפועלים לא אצדו כלום רק שנתעטו
אין נותן להם כלום אכל הכא שהמשכיר הפסיד ספינתו כפועל בטל מיהא אית ליה כיון שמומין לקיים תנאו:

א

לרכוב שאני. שמה תפול תחתיו בגשר או שמשליכו בלחת הפחמים:
ואין לו עליו. אין לשוכר על המשכיר: אלא דרעוסת. שהשכיר לו
חמור כחוש: דשכית למיגר. מולא חמור אחר כאן לשכור: אס
יש בדמיה. של נבילה: ליקח. בו חמור כל שהוא: יקח. וישלים

דרכו דהא שיעבד לו חמור זה ותנן
במתניתין מתה חייב להעמיד לו חמור
אחר. ומשני בשלן דמיה ליקח:
ופריקין ואם יש בדמיה לשכור. ימכור
שוכר זה את הנבילה בשכר הוא שם
ישכור חמור לעלמו דהא שיעבד לו
חמור זה ותנן במתני' מתה חייב
להעמיד לו חמור אחר: לא מכליין
קרנא. וכי תנן במתני' חייב להעמיד
לו חמור [אחר] היכא דמתה בעודה
בבית הבעלים דמוסיף ולוקח חמור
ולא כליא קרנא אכל למכרה ולהוציא
דמיה לשכור אחרת לא: יבש פאלין.
מי שישכן אילו למיכרו כי הני
משכנתא דסורא דכתבי במשלה שניא
אלין מיוקא ארעא דא בלא כסף לעיל
(ד' סו'::) שניהם אסורין בו. לנכק
עליו ולשכור דאי שריף ליה ליה
כליא קרנא דמלוה ואי שריף ליה מלוה
כליא קרנא דלוה: דדרא ארעא.
דשה זו שהן לוקמין דמיה העלים
ושמא יפגע יובל בתוך שני המשכונא
וקא כליא קרנא דלוה: שאינא חוורם
כיוכל. אלא ימתין עד ששים ותחזור
לו: והארץ לא תמכר למימות. כאן
פירש לך טעמו של מלות יובל. אלמא
אין היובל מוציא אלא קרקע שאס
לא היתה מלות יובל היתה נלמחת:
ה"ג אלא הכא במאי עסקינן בזמן
שאין היובל נוהג. דלא כליא קרנא:
ניללחיה לציני. אי לא מכלילא קרנא
חייש ל"ל ליקח בו קרקע יבקע
המלוה את העלים וישרפם: וימנין
דשלמו ליה ימי משכנתא. שנים שהיה
האלין ממושקן לו יכלו לפני היובל
ארבע או חמש שנים ואותן שנים
יאלל ליה את הפירות קודם שמשכר
בעלים ולעולם מכליין קרנא: אס
נתן. את השכר ואפילו כולו: לא יטול.
דמפרש לקמן (ד'המנוע יד' על
ההתחנה: אס נתן לא יטול. בחמיה.
והאל טענת המנוע בריא ותוקה
מטענת המנוע דאמר ליה הכי ליה הדיא
ספינתא גופא דהא דאמרת לי ספינה
זו ואנא מייחנא כאן חמרא ואוליך
למקום שהתנית דהא אלא יין סתם
אמרי וכו' דבעל היין יכול להשלים
תנאו חייב הפסד להעמיד לו ספינה:
נימא

